

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๑๙/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๕/๒๕๖๗

วันที่ ๑๗ เดือน เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายคณิตกรณ์ หิรัญจากร ผู้ร้อง
สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายคณิตกรณ์ หิรัญจากร (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายคณิตกรณ์ หิรัญจากร (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (ผู้ถูกร้อง) ออกข้อบังคับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) พ.ศ. ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ เพื่อประกันการชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้บริโภค สร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคสินค้าและบริการจากผู้ประกอบธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการลดปัญหาการฟ้องร้องทางแพ่งและทางอาญา และส่งเสริมผู้ประกอบการที่มีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค โดยดำเนินโครงการมอบใบประกาศเกียรติคุณและเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) ให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจตามหลักเกณฑ์ของธุรกิจแต่ละประเภท ผู้ถูกร้องได้กำหนดหลักเกณฑ์การขอเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภคประเภทของรูปพรรณ และประกาศรายชื่อผู้ประกอบการของรูปพรรณที่ได้รับตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค

- ๒ -

ผู้ร้องในฐานะผู้บริโภคของรูปพรรณได้รับความคุ้มครองจากตราสัญลักษณ์ดังกล่าวโดยผู้ประกอบการธุรกิจที่ได้รับตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภคต้องปฏิบัติตามข้อบังคับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) พ.ศ. ๒๕๕๕ และมีการประกันชัดเจนความเสียหายให้แก่ผู้บริโภคตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ถูกร้องประกาศกำหนด การที่ผู้ถูกร้องออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่อง ยุติการดำเนินโครงการและยกเลิกเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ตามมติคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ที่ให้ยกเลิกโครงการเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค ส่งผลให้ผู้ร้องไม่ได้รับความคุ้มครองจากข้อบังคับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) พ.ศ. ๒๕๕๕ เพราะผู้ประกอบการที่เคยได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภคไม่มีภาระรับผิดชอบต่อบริโภค และของรูปพรรณที่ผู้ร้องบริโภคจากผู้ประกอบการที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภคสูญเสียความคุ้มครองจากกรรมธรรม์ประกันความเสียหายที่ผู้ผลิตของรูปพรรณต้องรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ผู้ร้องโต้แย้งคัดค้านประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่อง ยุติการดำเนินโครงการและยกเลิกเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ และขอให้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทบทวนมติคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ แต่ผู้ถูกร้องเห็นว่าการดำเนินโครงการมอบใบประกาศเกียรติคุณและเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภคเป็นที่ยุติและสิ้นสุดลงตามมติคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว ไม่มีเหตุที่ผู้ถูกร้องจะเสนอทบทวนมติของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ร้องในฐานะผู้บริโภคที่ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๖๑

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากหากผู้ร้องเห็นว่า การออกประกาศฉบับดังกล่าวกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้องโดยตรง ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมต่อศาลอื่นได้ อันเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย

ประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การออกประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่อง ยุติการดำเนินโครงการและยกเลิกเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ของผู้ถูกร้อง และมติคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ที่ให้ยกเลิกโครงการเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๖๑

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรง และได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง และวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาล ตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระ อันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้าม ตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้อง

ตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้บริโภคสินค้าประเภททองรูปพรรณ มติคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ และประกาศสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เรื่อง ยุติการดำเนินโครงการและยกเลิกเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ของผู้ถูกร้อง เป็นการกระทำที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๖๑ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีผู้ถูกร้อง ยุติการดำเนินโครงการและยกเลิกเครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภคเท่านั้น ผู้ร้องในฐานะผู้บริโภคยังคงได้รับความคุ้มครองตามข้อบังคับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่าด้วยการใช้เครื่องหมายรับรองตราสัญลักษณ์การคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Guarantee) พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งยังคงมีผลใช้บังคับและไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการบริโภคทองรูปพรรณจากผู้ประกอบธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ผู้ร้องมิใช่ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยตรงจากการกระทำดังกล่าว กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ประกอบกับหากผู้ร้องเห็นว่าการกระทำดังกล่าวละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติ

- ๕ -

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖
วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๖ -

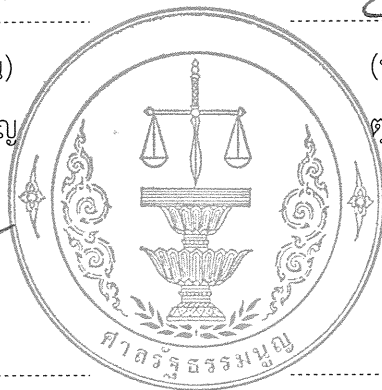
(คำสั่งที่ ๑๙/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ